

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/586/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6913214446
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6913214446.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočičkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. právnym zástupcom Advokátska kancelária ERASMUS LEGAL, s. r. o., Justičná č. 9, Bratislava, IČO: 36 789 615, proti odporcovi: N. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom M. G., I. XXXX/XX, štátny občan SR, t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou Evou Pivarčovou, tajomníčkou Informačného centra Okresného súdu Zvolen, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, zast. právnym zástupcom JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Lučenci, J.Kráľa 5/A, o zaplatenie sumy 3 141,86 €, na odvolanie navrhovateľa zo dňa 24. 10. 2014 a vedľajšieho účastníka zo dňa 28. 10. 2014 proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 8C/79/2014-77 zo dňa 16. 07. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania na účet jeho právneho zástupcu sumu 119,62 € v lehote do troch dní.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 846,45 € s 0,025 % úrokom z omeškania denne od 28. 08. 2013 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku bol návrh zamietnutý a bolo vyslovené, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol: „Navrhovateľ podal na súd návrh, v ktorom žiadal, aby súd zaviazal odporcu na povinnosť zaplatiť žalovanú sumu titulom uzavretej úverovej zmluvy, ktorú uzavreli účastníci konania v decembri roku 2007.

Na pojednávanie sa navrhovateľ, ani jeho právny zástupca nedostavili, doručenie predvolania mali vykázané riadne a včas, právny zástupca navrhovateľa ospravedlnil svoju neúčast', preto súd v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti.

Odporca nepreberal žiadne písomnosti zo strany súdu, podľa oznámenia Mestskej polície v Rimavskej Sobote, na adrese trvalého pobytu už nebýva, jeho súčasný pobyt nie je známy, preto súd postupoval v zmysle § 29 ods.2 O.s.p. a ustanovil mu na zastupovanie v konaní opatrovníčku.

Dňa 16.10.2013 vstúpil do konania na strane odporcu ako vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, Prešov.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, úverovou zmluvou, splátkovým kalendárom, úverovými zmluvnými podmienkami navrhovateľa, písomnými vyjadreniami vedľajšieho účastníka a navrhovateľa, výsluchom právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, ako aj celým obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

Odporca uzavrel s navrhovateľom úverovú zmluvu, v zmysle ktorej mu navrhovateľ poskytol úver vo výške 90.000,-- Sk (2.987,45 Eur) s mesačnou splátkou 2.151,-- Sk (71,40 Eur) s počtom splátok 84 a RPMN 25,30 %, poplatok za vedenie účtu 0,-- Sk, poplatok za poskytnutie úveru 0,-- Sk, konečná výška úveru 180.684,-- Sk (5.997,61 Eur). Keďže odporca podľa navrhovateľa si neplnil povinnosti v zmysle dohodnutej úverovej zmluvy, bol vyzvaný navrhovateľom na zaplatenie celého zostatku úveru spolu so zmluvnou pokutou dňa 30.06.2011, kde dlžná čiastka predstavovala sumu 3.145,65 Eur.

Z návrhu navrhovateľa a špecifikácie návrhu navrhovateľa zo dňa 10. 04. 2014 vyplýva, že si navrhovateľ uplatňuje voči odporcovi sumu 360,79 Eur ako istinu - dlžnú sumu úveru bez úrokov z úveru do času zosplatenia, zosplatenú istinu v sume 1994,44 Eur - dlžná suma úveru bez úrokov z úveru, úrok z vyššie uvedenej dlžnej sumy úveru do času zosplatenia vo výške 435,51 Eur, úrok z vyššie uvedenej dlžnej sumy, ktorú by mal odporca uhradiť v prípade riadneho platenia úveru, tzv. ušlý úrok v sume 285,62 Eur, ktorý nárok treba správne chápať ako ušlý úrok a nie ako zmluvnú pokutu, poistné v sume 60,60 Eur, kapitalizovaný úrok z omeškania do zosplatenia vo výške 0,47 Eur, kapitalizovaný úrok z omeškania od zosplatenia do podania návrhu vo výške 588,15 Eur, úrok z omeškania vo výške 0,025 % denne zo sumy 3.141,86 Eur od 28.08.2013 do zaplatenia.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka vo svojom písomnom vyjadrení, ako i na pojednávaní uviedol, že uzavretá zmluva medzi účastníkmi konania musí obsahovať obligatórne náležitosti podľa § 4 ods.2 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy a konkrétne podľa § 4 ods.2, písm. a/ tohto zákona v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy, v predmetnej zmluve absentuje údaj o sume, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Z toho dôvodu v zmysle § 4 ods.4 tohto zákona, navrhovateľ nemôže od odporcu požadovať úrok, alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Podľa úverových zmluvných podmienok mala vzniknúť odporcovi povinnosť splatiť celý čerpaný úver, na základe čoho navrhovateľ vyzval odporcu dňa 30.06.2011 na zaplatenie zostávajúcej časti úveru spolu so zmluvnou pokutou v celkovej sume 3.145,65 Eur v lehote 15 dní od spísania výzvy, avšak v zmysle bodu 36 Úverovej zmluvy sa za čerpaný úver považuje len suma 2.987,45 Eur, pretože pri vzniku povinnosti odporcu vrátiť úver predčasne, má navrhovateľ nárok len na zaplatenie čerpanej istiny úveru, ale nie na dojednaný úrok z čerpaného úveru, ani na prípadnú zmluvnú pokutu. Z predloženého splátkového kalendára vyplýva, že odporca uhradil navrhovateľovi 30 splátok v plnej výške, čiže doposiaľ uhradil sumu 2.142,-- Eur, keďže výška úveru reálne čerpaného odporcom činila 2.987,45 Eur, vzhľadom na vyššie uvedené dlhuje navrhovateľovi už len sumu 845,45 Eur.

Zmluva uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom má charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, keďže na jednej strane ju uzavrel navrhovateľ ako dodávateľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a odporca ako spotrebiteľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Ustanovenia spotrebiteľských zmlúv sa musia vykladať vždy v prospech spotrebiteľa, pričom odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné v zmysle § 52 ods. 2 Obč. zákonníka. Za spotrebiteľskú zmluvu je možné považovať zmluvu uzavretú medzi účastníkmi konania aj z toho dôvodu, že táto zmluva bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pri uzatváraní ktorej zmluvy spotrebiteľ - odporca nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy na základe individuálneho dojednania, kde buď mohol prijať zmluvu ako takú, alebo zmluvu neprijať.

Podľa § 52 ods. 1 Obč. zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Charakter spotrebiteľskej zmluvy zmluva nestráca ani vtedy, keď je uzavretá v zmysle Obchodného zákonníka, pričom prednostne sa použijú pri výklade zmluvy ustanovenia Občianskeho zákonníka vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy, keďže úprava spotrebiteľského práva sa nachádza v Občianskom zákonníku.

Podľa § 53 ods. 1 Obč. zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - neprijateľné podmienky.

Podľa § 53 ods. 4 Obč. zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa článku 3 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa.

Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa článku 5 Smernice v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa.

Podľa článku 6 Smernice členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzavretých so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo spotrebiteľa podľa ich národného práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa prílohy č. 1 písm. i) Smernice za nekalú podmienku sa mimo iné považuje nezrušiteľné viazanie spotrebiteľa na podmienky, s ktorými nemal žiadnu reálnu možnosť sa oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

Navrhovateľ uzavrel s odporcom úverovú zmluvu, ktorá bola podpísaná navrhovateľom dňa 10. 12. 2007 a odporcom dňa 14.12.2007. Medzi zmluvnými podmienkami uvedenými na prvej strane zmluvy je uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. uvedené na rube tejto listiny (strana 1) a na samostatnom liste (strana 2 a 3). Tieto úverové zmluvné podmienky obsahujú tri strany husto písaného drobného textu, na základe ktorých podmienok si navrhovateľ uplatňuje časť svojho nároku.

Podľa § 4 ods. 1, 2 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia úverovej zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov. Tieto náležitosti z priloženej zmluvy o úvere a úverových podmienok nie je možné zistiť, zistiteľné je len to, že bol poskytnutý úverový rámec 995,82 eur, bez možnosti zistenia ďalších podmienok, ktoré platia pre platne uzavretú úverovú zmluvu, a to minimálne výška úrokov a poplatkov. Vzhľadom na koncipovanie úverovej zmluvy nie je vôbec isté, či odporkyňa pri podpise úverovej zmluvy mala k dispozícii aj úverové zmluvné podmienky, keďže odkaz na úverové podmienky, ktorých súčasťou sú ďalšie dva úverové vzťahy, sú uvedené na prvej strane úverovej zmluvy neporovnateľne drobnejším písmom ako náležitosti úverovej zmluvy, čo mohlo zvädzať spotrebiteľa (odporkyňa) k tomu, že si túto okolnosť nemusela všimnúť vychádzajúc z toho, že ide o nepodstatné podmienky a nie podmienky zásadného významu, keďže ho zaväzujú na ďalšie dva úverové vzťahy. Navrhovateľ v tejto súvislosti nepredložil žiadny dôkaz na preukázanie toho, že by pri podpise úverovej zmluvy mala odporkyňa k dispozícii aj úverové podmienky a nie je teda zrejmé, či skutočne boli platne uzavreté písomnou formou aj ďalšie úverové zmluvy ako to vyžaduje ustanovenie § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Nedostatok písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere spôsobuje jej neplatnosť.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V ods. 2 a 3 citovaného ustanovenia sú upravené náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré musí zmluva obsahovať okrem všeobecných náležitostí.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

V danom prípade niet sporu o tom, že 14. 12. 2007 uzatvorili účastníci konania zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi úver, ktorý bol ohraničený úverovým rámcom vo výške 2.987,45 Eur (90 000,- Sk) s tým, že odporca mal úver vrátiť v 84-och splátkach, najmenej po 71,40 Eur (2.151,- Sk).

Zmluva o úvere, ktorú uzavrel právny predchodca navrhovateľa a odporca nespĺňa náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmluve vôbec nie sú uvedené žiadne úroky ani poplatky, ktoré by mal spotrebiteľ na danom úvere zaplatiť, pričom s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch navrhovateľ nemôže požadovať úroky a poplatky, ktoré v zmluve nie sú uvedené. Tieto poplatky a úroky sú zrejme skryté v samotnej celkovej sume pôžičky a v počte a výške mesačných splátok, avšak v zmluve nie sú uvedené. Zmluva o úvere taktiež nemá náležitosti zmluvy o úvere v zmysle § 4 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch, nie sú presne uvedené, s rozpísaním jednotlivých položiek osobitne, sumy, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je uvedený len súčet týchto splátok bez možnosti zistenia, aká bola dohodnutá výška úrokov a poplatkov.

Navrhovateľ si nemôže uplatňovať žiadne úroky ani poplatky, keďže v zmluve nie sú uvedené. Takto navrhovateľ má právo len na vrátenie toho, čo poskytol odporcovi, po odpočítaní platieb odporcu. Navrhovateľ poskytol odporcovi celkovo 2.987,45 Eur, z ktorých finančných prostriedkov odporca uhradil 2.142,- Eur, a teda odporca má povinnosť vrátiť navrhovateľovi len sumu 845,45 Eur.

Zároveň súd odporcu zaviazal aj na zaplatenie zákonných úrokov z omeškania v zmysle § 517 ods. 1, 2 Obč. zákonníka, keďže odporca je v omeškaní s vrátením finančných prostriedkov, je povinný zaplatiť úroky z omeškania, ktorých výška je stanovená v zmysle Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

Pre úplnosť ešte súd dodáva, že predmetné úverové zmluvné podmienky, ktoré mali byť súčasťou zmluvy, sú pre bežného spotrebiteľa napísané nezrozumiteľným spôsobom, veľmi drobným písmom a preto sa na ne navrhovateľ odvolávať nemôže.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné na vyššie uvedený právny vzťah aplikovať právne normy spotrebiteľského práva a to zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu. Súd vykonal dokazovanie, na základe ktorého zistil skutkový stav veci a túto právne posúdil. Je nutné zdôrazniť, že ustanovenie § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vyžaduje pre platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere písomnú formu. V danom prípade si navrhovateľ uplatňoval svoju pohľadávku na základe zmluvy označenej ako úverová zmluva, obsahom ktorej bol záväzok navrhovateľa poskytnúť odporcovi úver a obsahom záväzku odporcu bola povinnosť poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť.

Z vyššie uvedených dôvodov návrh navrhovateľa súd v prevyšujúcej časti zamietol, keďže na túto sumu navrhovateľ nemá nárok.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Pre úplnosť súd udáva, že vedľajší účastník na strane odporcu si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia len z časti zaplatenia sumy 845,45 Eur s prísl. s tým, že uviedol, že vstúpil do konania na podporu práv odporcu len v tejto časti, súd však tento jeho názor nezdiera, pretože predmetom konania bol návrh na zaplatenie vo výške 3.141,86 Eur s prísl., ktorý nárok nemožno rozdeľovať pre účely vstupu do konania a následné vyčíslenie trov právneho zastúpenia“.

Proti rozsudku odvolanie podal navrhovateľ ako aj vedľajší účastník.

Navrhovateľ uviedol, že odvolanie podáva v časti, v ktorej súd zamietol jeho návrh a v nepriznanej časti náhrady trov konania. Odvolanie podáva z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) OSP, z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b) OSP, z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d) OSP a z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) OSP.

Navrhovateľ poukázal na ust. § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka, z ktorého vyplýva „časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami, alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe, alebo k návrhu priložené“. Z citovanej právnej úpravy vyplýva, že k zmluve priložené všeobecné podmienky tvoria so zmluvou jeden celok a preto nemôžu byť materiálne ani formálne oddeľované od zmluvy. Aj v prípade, ak by sa na daný úverový vzťah aplikoval občiansky zákonník, úverové podmienky navrhovateľa by sa v takom prípade stali jej platnou súčasťou. Podľa Občianskeho zákonníka je možné, aby boli zmluvné podmienky inkorporované do zmluvného vzťahu. Vzhľadom na to, že ÚP sú nepriamymi dojednaniami a nie sú zahrnuté do textu zmluvy, ktorý je podpisovaný, je potrebné osobitný odkaz na ÚP. Prvou podmienkou inkorporácie je preto existencia inkorporačnej doložky. Touto doložkou sa odkazuje na celý text ÚP. Navrhovateľ má za to, že ÚZ je celistvá, bola uzavretá v písomnej forme na jednej listine, určitým, slobodným a vážnym prejavom vôle odporcu. Neoddeliteľnou súčasťou ÚZ sú úverové zmluvné podmienky navrhovateľa, ktoré boli uvedené na rube (str. 1 úverových podmienok), ÚZ na samostatnom liste (str. 2 a 3 úverových podmienok). Odporca bol so znením úverových podmienok oboznámený a podpisom ÚZ prejavil súhlas byť nimi viazaný.

Predmetná úverová zmluva je napriek tomu, že je zmluvou spotrebiteľskou, na ktorú sa vzťahuje špeciálna právna úprava, primárne najmä zmluvou podľa Obchodného zákonníka. Podľa § 497 Obchodného zákonníka „zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky“.

V zmysle § 3 hlavy 1 ÚP „...uzatvorením ÚZ sa veriteľ zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver a klient sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky“.

Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Navrhovateľ má za to, že uzavretá úverová zmluva spĺňa všetky zákonom stanovené náležitosti tak, aby mohol byť poskytnutý úver považovaný za úver s úrokmi a poplatkami. Je zrejmé, že ZSÚ v ustanovení § 4 výslovne sankcionuje úverovú zmluvu o spotrebiteľskom úvere bezúročnosťou a bez poplatkov len v jedinom prípade, a to v prípade neuvedenia RPMN (§ 4 ods. 2 písm. g/), pričom v čase uzavretia zmluvy medzi obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nepatrí údaj o výške úrokovej sadzby.

Navrhovateľ nesúhlasí s tvrdením súdu, že ÚZ neobsahuje náležitosti v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. a) ZSÚ a má za to, že predmetná ÚZ spĺňa všetky zákonom stanovené náležitosti, ktoré sú zrozumiteľné, jednoznačné a dostatočne určité.

V danom čase platná úprava nesankcionovala úver bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou aj v prípade, kedy by predmetná náležitosť v úverovej zmluve absentovala. Nárok na úroky z omeškania je nárokom zákonným a súd mal povinnosť vysporiadať sa s týmto uplatneným nárokom či už jeho prepočtom podľa vlastnej právnej úpravy s ohľadom na priznanú výšku istiny, alebo akýmkoľvek iným spôsobom aj za obdobie pred podaním žaloby, keďže si navrhovateľ tieto úroky z omeškania uplatnil. Ochrana spotrebiteľa je dôležitou súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky, ktorá sa na základe vplyvu práva Európskej únie v poslednej dobe výrazne zdokonalila v prospech spotrebiteľa, čo je výrazným krokom vpred v ochrane práv v Slovenskej republike. Je však dôležité podotknúť, že táto ochrana práv nemôže byť nástrojom na porušenie základných zásad spravodlivého procesu, ako aj základných výkladových pravidiel, kedy formalizmus a nadštandardná ochrana práv jednej strany spôsobí nerovnosť účastníkov až porušenie práv strany druhej.

Záverom navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti, v ktorej návrh zamietol, zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne, aby odvolací súd

napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a vyhovel návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vrátane uplatnených trov prvostupňového konania.

Okresný súd v zmysle svojho rozhodnutia náhradu trov konania navrhovateľovi nepriznal. Na základe vyššie uvedených tvrdení navrhuje, aby odvolací súd priznal tak navrhovateľovi plný úspech vo veci, a teda plnú náhradu trov prvostupňového konania a trovy odvolacieho konania.

Vedľajší účastník podal odvolanie proti tretiemu výroku rozsudku okresného súdu, ktorým súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Je potrebné uviesť, že prvostupňový súd sa nesprávne vysporiadal s vyjadrením úspechu procesných strán v predmetnom konaní. S ohľadom na úspech veci žalobcu tento predstavoval 22,66 % predmetu konania oproti procesnému neúspechu 77,34 % predmetu konania.

Zo zdôvodnenia prvostupňového súdu nie je zrejmé prečo tento nepriznal vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania s ohľadom na pomer úspechu v konaní. Prvostupňový súd náhradu trov v zmysle ust. § 142 ods. 2 OSP pomerne nerozdělil. Aj keď okresný súd konštatuje, že o náhrade trov rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 veta prvá OSP, čo by malo znamenať, že mu náhradu trov konania prizná, náhradu trov konania mu nepriznal a je preto otázne, podľa akého ustanovenia zákona okresný súd rozhodol v tomto ohľade.

Vedľajší účastník navrhol, aby odvolací súd rozhodol, že napadnutý výrok okresného súdu o trovách konania zmení tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania v sume 437,19 €. Vedľajší účastník si uplatnil aj trovy odvolacieho konania.

Vedľajší účastník sa vyjadril aj k podanému odvolaniu navrhovateľa a uviedol, že prvostupňový súd správne v odôvodnení rozsudku uvádza, že pre spotrebiteľa nebolo možné pri uzatváraní zmluvy zistiť, aká je výška úrokov, resp. iných poplatkov, s čím sa plne stotožňuje a dodáva. Zmluva o úvere je zo dňa 14. 12. 2007 a neobsahuje údaj v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona a to sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom veriteľ nemôže od spotrebiteľa požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Novelizáciou zákona č. 258/2001 Z. z. s účinnosťou od 01. 01. 2008 bol ako obligatórna náležitosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere vyžadovaný údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a taktiež údaj o ročnej úrokovej sadzbe. Teda, ak chcel mať oprávnený dôvodný nárok aj na časti zaplataenia úrokov a iných poplatkov od spotrebiteľa, musel tieto úroky priamo dojednať v texte spotrebiteľskej zmluvy.

Naviac aj keď v úverovej zmluve je uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou tejto úverovej zmluvy sú úverové podmienky (na čo poukazuje v odvolaní sám žalobca), tieto sa nachádzajú až za podpisom žalovaného spotrebiteľa, čo nasvedčuje skutočnosti, že nebol s takýmito podmienkami oboznámený a neboli individuálne s ním vyjednané. Všeobecný odkaz na to, že úverové podmienky sú súčasťou zmluvy, nie je akceptovateľný. Nepostačuje ani text, ktorý drobným písmom odkazuje na to, že klient potvrdzuje, že bol oboznámený s úverovými podmienkami spoločnosti, pretože vzhľadom na písmo, obsah, právnu zložitosť, ktorá robí zmluvu vo všeobecnosti chaotickú a neprehľadnú, sa nemožno reálne domnievať, že by klient takúto zmluvu bol schopný bez problémov prečítať a porozumieť jej.

Vychádzajúc z judikačnej praxe v daných spotrebiteľských veciach je zrejmé, že v prevažnej miere spotrebiteľ nie je schopný pochopiť obsah zložitosti právnej terminológie, naviac, ak je ešte nečitateľný.

V tejto súvislosti si uplatnil vedľajší účastník aj trovy právneho zastúpenia, ktoré špecifikoval.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka sa obsiahlo vyjadril navrhovateľ. Jeho vyjadrenie cituje rozhodnutia súdov a obsiahlo rozvádza právne názory, ktoré sa v skutočnosti ani netýkali podstaty odvolania vedľajšieho účastníka.

Odvolací súd však považuje za dôvodné zdôrazniť myšlienku uvedenú vo vyjadrení k postaveniu vedľajšieho účastníka v konaní, ktorú považuje za správnu.

Navrhovateľ prezentuje názor, že vedľajší účastník vstupuje vždy do celého konania a nemôže vstúpiť svojvoľne len do jeho časti. Vzhľadom na skutočnosť, že v tomto prípade sa nejedná o nároky so samostatným skutkovým základom, nie je možné posudzovať nárok na náhradu trov konania v časti istiny a jej príslušenstva samostatne resp. oddelene.

Odvolačný súd navyše poznamenáva, že niet zákonného podkladu pre záver, že by vedľajší účastník mohol vstúpiť do konania s jednotným skutkovým základom iba v časti, v ktorej by mohol byť evidentne úspešný a v tejto časti by mu mala byť priznaná aj náhrada trov konania (napr. výška úrokov z istiny) a v ostatných častiach, kde účastník nebol úspešný, by sa vedľajšieho účastníka nemali týkať.

Navrhovateľ nepovažoval odvolanie vedľajšieho účastníka za dôvodné a uplatnil si aj náhradu trov odvolacieho konania, ktorú vyčíslil.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vo výroku vecne správny.

V danej veci odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku súdu prvého stupňa. Z obsahu spisu vyplýva, že procesný súd správne postupoval, keď rozhodol v zmysle enunciatu. Dôvody, pre ktoré tak urobil, okresný súd správne a podrobne rozobral v odôvodnení svojho rozsudku. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa a k podanému odvolaniu krajský súd navyše dodáva.

Navrhovateľ v odvolaní rozoberá skutkový stav a v konečnom dôsledku dochádza k iným právnym záverom než okresný súd. Je však treba poznamenať, že iný právny názor, alebo iný právny záver účastníka, než k akému došiel súd, nie je dôvodom na zrušenie alebo zmenu napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd postupoval v zmysle ust. § 213 OSP. V zmysle celého tohto ustanovenia je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak ako ho zistil súd prvého stupňa a ak by odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, musí dokazovanie zopakovať, alebo prípadne vykonať nové dôkazy.

Z odvolania navrhovateľa nevyplýva, že by navrhoval vykonať ďalšie nové dôkazy, prípadne ten-ktorý dôkaz vykonaný súdom prvého stupňa zopakoval. Za tohto stavu však niet dôvodu na zmenu alebo zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Vedľajší účastník v odvolaní namieta nesprávnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, pokiaľ mu tento nepriznal trovy konania. Vedľajší účastník poukazuje, že súd rozhodol o trovách konania podľa ust. § 142 ods. 2 veta prvá OSP, čo by malo znamenať, že mu náhradu trov konania prizná, ale v skutočnosti mu náhradu trov konania nepriznal.

Z rozsudku súdu prvého stupňa však vyplýva, že o trovách konania rozhodol prvostupňový súd podľa § 142 ods. 2 OSP a toto zákonné ustanovenie pozostáva iba z jednej vety, ktorá hovorí: „Ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo“.

Teda tvrdenie vedľajšieho účastníka o ustanovení § 142 ods. 2 vyplýva zrejme z nedostatočnej informácie o znení § 142 ods. 2 OSP.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa o trovách presne vychádza z ust. § 142 ods. 2 OSP, keď pri čiastočnom úspechu rozhodol súd, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odvolaní navrhovateľ nebol úspešný a tak mu nevzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. V rozsahu svojho odvolania však nebol úspešný ani vedľajší účastník a tomuto tak isto za podané odvolanie nevzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Vedľajší účastník sa však navyše vyjadril k podanému odvolaniu navrhovateľa a tento prejav treba počítať za úspech v odvolacom konaní (rozsudok súdu prvého stupňa bol potvrdený a nebolo vyhovené odvolaniu navrhovateľa) a preto mu za tento úkon prináleží aj náhrada trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1 OSP, § 142 ods. 1 OSP).

Za vyjadrenie prináleží vedľajšiemu účastníkovi suma 91,29 €. Ide o odmenu advokáta. K tejto sume je potrebné pripočítať režijný paušál 8,39 €, čo predstavuje spolu 99,68 €. K tejto sume je potrebné pripočítať 20 % DPH čo je 19,94 €. Na trovách odvolacieho konania preto navrhovateľ zaplatí vedľajšiemu účastníkovi sumu 119,62 € a to k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v lehote do troch dní.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 846,45 € s 0,025 % úrokom z omeškania denne od 28.08.2013 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku bol návrh zamietnutý a bolo vyslovené, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol: „Navrhovateľ podal na súd návrh, v ktorom žiadal, aby súd zaviazal odporcu na povinnosť zaplatiť žalovanú sumu titulom uzavretej úverovej zmluvy, ktorú uzavreli účastníci konania v decembri roku 2007.

Na pojednávanie sa navrhovateľ, ani jeho právny zástupca nedostavili, doručenie predvolania mali vykázané riadne a včas, právny zástupca navrhovateľa ospravedlnil svoju neúčast', preto súd v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti.

Odporca nepreberal žiadne písomnosti zo strany súdu, podľa oznámenia Mestskej polície v Rimavskej Sobote, na adrese trvalého pobytu už nebýva, jeho súčasný pobyt nie je známy, preto súd postupoval v zmysle § 29 ods.2 O.s.p. a ustanovil mu na zastupovanie v konaní opatrovníčku.

Dňa 16.10.2013 vstúpil do konania na strane odporcu ako vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, Prešov.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, úverovou zmluvou, splátkovým kalendárom, úverovými zmluvnými podmienkami navrhovateľa, písomnými vyjadreniami vedľajšieho účastníka a navrhovateľa, výsluchom právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, ako aj celým obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

Odporca uzavrel s navrhovateľom úverovú zmluvu, v zmysle ktorej mu navrhovateľ poskytol úver vo výške 90.000,- Sk (2.987,45 Eur) s mesačnou splátkou 2.151,- Sk (71,40 Eur) s počtom splátok 84 a RPMN 25,30 %, poplatok za vedenie účtu 0,- Sk, poplatok za poskytnutie úveru 0,- Sk, konečná výška úveru 180.684,- Sk (5.997,61 Eur). Keďže odporca podľa navrhovateľa si neplnil povinnosti v zmysle dohodnutej úverovej zmluvy, bol vyzvaný navrhovateľom na zaplatenie celého zostatku úveru spolu so zmluvnou pokutou dňa 30.06.2011, kde dlžná čiastka predstavovala sumu 3.145,65 Eur.

Z návrhu navrhovateľa a špecifikácie návrhu navrhovateľa zo dňa 10. 04. 2014 vyplýva, že si navrhovateľ uplatňuje voči odporcovi sumu 360,79 Eur ako istinu - dlžnú sumu úveru bez úrokov z úveru do času zosplatnenia, zosplatnenú istinu v sume 1994,44 Eur - dlžná suma úveru bez úrokov z úveru, úrok z vyššie uvedenej dlžnej sumy úveru do času zosplatnenia vo výške 435,51 Eur, úrok z vyššie uvedenej dlžnej sumy, ktorú by mal odporca uhradiť v prípade riadneho platenia úveru, tzv. ušlý úrok v sume 285,62 Eur, ktorý nárok treba správne chápať ako ušlý úrok a nie ako zmluvnú pokutu, poisťné v sume 60,60 Eur, kapitalizovaný úrok z omeškania do zosplatnenia vo výške 0,47 Eur, kapitalizovaný úrok z omeškania od zosplatnenia do podania návrhu vo výške 588,15 Eur, úrok z omeškania vo výške 0,025 % denne zo sumy 3.141,86 Eur od 28.08.2013 do zaplatenia.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka vo svojom písomnom vyjadrení, ako i na pojednávaní uviedol, že uzavretá zmluva medzi účastníkmi konania musí obsahovať obligatórne náležitosti podľa § 4 ods.2 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy a konkrétne podľa § 4 ods.2, písm. a/ tohto zákona v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy, v predmetnej zmluve absentuje údaj o sume, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Z toho dôvodu v zmysle § 4 ods.4 tohto zákona, navrhovateľ nemôže od odporcu požadovať úrok, alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Podľa úverových zmluvných podmienok mala vzniknúť odporcovi povinnosť splatiť celý čerpaný úver, na základe čoho navrhovateľ vyzval odporcu dňa 30.06.2011 na zaplatenie zostávajúcej časti úveru spolu so zmluvnou pokutou v celkovej sume 3.145,65 Eur v lehote 15 dní od spísania výzvy, avšak v zmysle bodu 36 Úverovej zmluvy sa za čerpaný úver považuje len suma 2.987,45 Eur, pretože pri vzniku povinnosti odporcu vrátiť úver predčasne, má navrhovateľ nárok len na zaplatenie čerpanej istiny úveru, ale nie na dojednaný úrok z čerpaného úveru, ani na prípadnú zmluvnú pokutu. Z predloženého splátkového kalendára vyplýva, že odporca uhradil navrhovateľovi 30 splátok v plnej výške, čiže doposiaľ uhradil sumu 2.142,-- Eur, keďže výška úveru reálne čerpaného odporcom činila 2.987,45 Eur, vzhľadom na vyššie uvedené dlhuje navrhovateľovi už len sumu 845,45 Eur.

Zmluva uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom má charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, keďže na jednej strane ju uzavrel navrhovateľ ako dodávateľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a odporca ako spotrebiteľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Ustanovenia spotrebiteľských zmlúv sa musia vykladať vždy v prospech spotrebiteľa, pričom odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné v zmysle § 52 ods. 2 Obč. zákonníka. Za spotrebiteľskú zmluvu je možné považovať zmluvu uzavretú medzi účastníkmi konania aj z toho dôvodu, že táto zmluva bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pri uzatváraní ktorej zmluvy spotrebiteľ - odporca nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy na základe individuálneho dojednania, kde buď mohol prijať zmluvu ako takú, alebo zmluvu neprijať.

Podľa § 52 ods. 1 Obč. zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Charakter spotrebiteľskej zmluvy zmluva nestráca ani vtedy, keď je uzavretá v zmysle Obchodného zákonníka, pričom prednostne sa použijú pri výklade zmluvy ustanovenia Občianskeho zákonníka vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy, keďže úprava spotrebiteľského práva sa nachádza v Občianskom zákonníku.

Podľa § 53 ods. 1 Obč. zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - neprijateľné podmienky.

Podľa § 53 ods. 4 Obč. zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa článku 3 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa.

Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa článku 5 Smernice v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa.

Podľa článku 6 Smernice členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzavretých so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo spotrebiteľa podľa ich národného práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa prílohy č. 1 písm. i) Smernice za nekalú podmienku sa mimo iné považuje nezrušiteľné viazanie spotrebiteľa na podmienky, s ktorými nemal žiadnu reálnu možnosť sa oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

Navrhovateľ uzavrel s odporcom úverovú zmluvu, ktorá bola podpísaná navrhovateľom dňa 10. 12. 2007 a odporcom dňa 14.12.2007. Medzi zmluvnými podmienkami uvedenými na prvej strane zmluvy je uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. uvedené na rube tejto listiny (strana 1) a na samostatnom liste (strana 2 a 3). Tieto úverové zmluvné podmienky obsahujú tri strany husto písaného drobného textu, na základe ktorých podmienok si navrhovateľ uplatňuje časť svojho nároku.

Podľa § 4 ods. 1, 2 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia úverovej zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov. Tieto náležitosti z priloženej zmluvy o úvere a úverových podmienok nie je možné zistiť, zistiteľné je len to, že bol poskytnutý úverový rámec 995,82 eur, bez možnosti zistenia ďalších podmienok, ktoré platia pre platne uzavretú úverovú zmluvu, a to minimálne výška úrokov a poplatkov. Vzhľadom na koncipovanie úverovej zmluvy nie je vôbec isté, či odporkyňa pri podpise úverovej zmluvy mala k dispozícii aj úverové zmluvné podmienky, keďže odkaz na úverové podmienky, ktorých súčasťou sú ďalšie dva úverové vzťahy, sú uvedené na prvej strane úverovej zmluvy neporovnateľne drobnejším písmom ako náležitosti úverovej zmluvy, čo mohlo zvädzať spotrebiteľa (odporkyňu) k tomu, že si túto okolnosť nemusela všimnúť vychádzajúc z toho, že ide o nepodstatné podmienky a nie podmienky zásadného významu, keďže ho zaväzujú na ďalšie dva úverové vzťahy. Navrhovateľ v tejto súvislosti nepredložil žiadny dôkaz na preukázanie toho, že by pri podpise úverovej zmluvy mala odporkyňa k dispozícii aj úverové podmienky a nie je teda zrejmé, či skutočne boli platne uzavreté písomnou formou aj ďalšie úverové zmluvy ako to vyžaduje ustanovenie § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Nedostatok písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere spôsobuje jej neplatnosť.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V ods. 2 a 3 citovaného ustanovenia sú upravené náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré musí zmluva obsahovať okrem všeobecných náležitostí.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

V danom prípade niet sporu o tom, že 14. 12. 2007 uzatvorili účastníci konania zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi úver, ktorý bol ohraničený úverovým rámcem vo výške 2.987,45 Eur (90 000,- Sk) s tým, že odporca mal úver vrátiť v 84-och splátkach, najmenej po 71,40 Eur (2.151,- Sk).

Zmluva o úvere, ktorú uzavrel právny predchodca navrhovateľa a odporca nespĺňa náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmluve vôbec nie sú uvedené žiadne úroky ani poplatky, ktoré by mal spotrebiteľ na danom úvere zaplatiť, pričom s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch navrhovateľ nemôže požadovať úroky a poplatky, ktoré v zmluve nie sú uvedené. Tieto poplatky a úroky sú zrejme skryté v samotnej celkovej sume pôžičky a v počte a výške mesačných splátok, avšak v zmluve nie sú uvedené. Zmluva o úvere taktiež nemá náležitosti zmluvy o úvere v zmysle § 4 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch, nie sú presne uvedené, s rozpísaním jednotlivých položiek osobitne, sumy, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je uvedený len súčet týchto splátok bez možnosti zistenia, aká bola dohodnutá výška úrokov a poplatkov.

Navrhovateľ si nemôže uplatňovať žiadne úroky ani poplatky, keďže v zmluve nie sú uvedené. Takto navrhovateľ má právo len na vrátenie toho, čo poskytol odporcovi, po odpočítaní platieb odporcu. Navrhovateľ poskytol odporcovi celkovo 2.987,45 Eur, z ktorých finančných prostriedkov odporca uhradil 2.142,-- Eur, a teda odporca má povinnosť vrátiť navrhovateľovi len sumu 845,45 Eur.

Zároveň súd odporcu zaviazal aj na zaplatenie zákonných úrokov z omeškania v zmysle § 517 ods. 1, 2 Obč. zákonníka, keďže odporca je v omeškaní s vrátením finančných prostriedkov, je povinný zaplatiť úroky z omeškania, ktorých výška je stanovená v zmysle Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

Pre úplnosť ešte súd dodáva, že predmetné úverové zmluvné podmienky, ktoré mali byť súčasťou zmluvy, sú pre bežného spotrebiteľa napísané nezrozumiteľným spôsobom, veľmi drobným písmom a preto sa na ne navrhovateľ odvolávať nemôže.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné na vyššie uvedený právny vzťah aplikovať právne normy spotrebiteľského práva a to zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu. Súd vykonal dokazovanie, na základe ktorého zistil skutkový stav veci a túto právne posúdil. Je nutné zdôrazniť, že ustanovenie § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vyžaduje pre platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere písomnú formu. V danom prípade si navrhovateľ uplatňoval svoju pohľadávku na základe zmluvy označenej ako úverová zmluva, obsahom ktorej bol záväzok navrhovateľa poskytnúť odporcovi úver a obsahom záväzku odporcu bola povinnosť poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť.

Z vyššie uvedených dôvodov návrh navrhovateľa súd v prevyšujúcej časti zamietol, keďže na túto sumu navrhovateľ nemá nárok.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Pre úplnosť súd udáva, že vedľajší účastník na strane odporcu si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia len z časti zaplatenia sumy 845,45 Eur s prísl. s tým, že uviedol, že vstúpil do konania na podporu práv odporcu len v tejto časti, súd však tento jeho názor nezdiera, pretože predmetom konania bol návrh na zaplatenie vo výške 3.141,86 Eur s prísl., ktorý nárok nemožno rozdeľovať pre účely vstupu do konania a následné vyčíslenie trov právneho zastúpenia“.

Proti rozsudku odvolanie podal navrhovateľ ako aj vedľajší účastník.

Navrhovateľ uviedol, že odvolanie podáva v časti, v ktorej súd zamietol jeho návrh a v nepriznanej časti náhrady trov konania. Odvolanie podáva z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) OSP, z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b) OSP, z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d) OSP a z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) OSP.

Navrhovateľ poukázal na ust. § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka, z ktorého vyplýva „časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami, alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe, alebo k návrhu priložené“. Z citovanej právnej úpravy vyplýva, že k zmluve priložené všeobecné podmienky tvoria so zmluvu jeden celok a preto nemôžu byť materiálne ani formálne oddeľované od zmluvy. Aj v prípade, ak by sa na daný úverový vzťah aplikoval občiansky zákonník, úverové podmienky navrhovateľa by sa v takom prípade stali jej platnou súčasťou. Podľa Občianskeho zákonníka je možné, aby boli zmluvné podmienky inkorporované do zmluvného vzťahu. Vzhľadom na to, že ÚP sú nepriamymi dojednaniami a nie sú zahrnuté do textu zmluvy, ktorý je podpisovaný, je potrebné osobitný odkaz na ÚP. Prvou podmienkou inkorporácie je preto existencia inkorporačnej doložky. Touto doložkou sa odkazuje na celý text ÚP. Navrhovateľ má za to, že ÚZ je celistvá, bola uzavretá v písomnej forme na jednej listine, určitým, slobodným a vážnym prejavom vôle odporcu. Neoddeliteľnou súčasťou ÚZ sú úverové zmluvné podmienky navrhovateľa, ktoré boli uvedené na rube (str. 1 úverových podmienok), ÚZ na samostatnom liste (str. 2 a 3 úverových podmienok). Odporca bol so znením úverových podmienok oboznámený a podpisom ÚZ prejavil súhlas byť nimi viazaný.

Predmetná úverová zmluva je napriek tomu, že je zmluvou spotrebiteľskou, na ktorú sa vzťahuje špeciálna právna úprava, primárne najmä zmluvou podľa Obchodného zákonníka. Podľa § 497

Obchodného zákonníka „zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky“.

V zmysle § 3 hlavy 1 ÚP „...uzatvorením ÚZ sa veriteľ zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver a klient sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky“.

Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Navrhovateľ má za to, že uzavretá úverová zmluva spĺňa všetky zákonom stanovené náležitosti tak, aby mohol byť poskytnutý úver považovaný za úver s úrokmi a poplatkami. Je zrejmé, že ZSÚ v ustanovení § 4 výslovne sankcionuje úverovú zmluvu o spotrebiteľskom úvere bezúročnosťou a bez poplatkov len v jedinom prípade, a to v prípade neuvedenia RPMN (§ 4 ods. 2 písm. g/), pričom v čase uzavretia zmluvy medzi obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nepatrila údaj o výške úrovekovej sadzby.

Navrhovateľ nesúhlasí s tvrdením súdu, že ÚZ neobsahuje náležitosti v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. a) ZSÚ a má za to, že predmetná ÚZ spĺňa všetky zákonom stanovené náležitosti, ktoré sú zrozumiteľné, jednoznačné a dostatočne určité.

V danom čase platná úprava nesankcionovala úver bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou aj v prípade, kedy by predmetná náležitosť v úverovej zmluve absentovala. Nárok na úroky z omeškania je nárokom zákonným a súd mal povinnosť vysporiadať sa s týmto uplatneným nárokom či už jeho prepočtom podľa vlastnej právnej úpravy s ohľadom na priznanú výšku istiny, alebo akýmkoľvek iným spôsobom aj za obdobie pred podaním žaloby, keďže si navrhovateľ tieto úroky z omeškania uplatnil. Ochrana spotrebiteľa je dôležitou súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky, ktorá sa na základe vplyvu práva Európskej únie v poslednej dobe výrazne zdokonalila v prospech spotrebiteľa, čo je výrazným krokom vpred v ochrane práv v Slovenskej republike. Je však dôležité podotknúť, že táto ochrana práv nemôže byť nástrojom na porušenie základných zásad spravodlivého procesu, ako aj základných výkladových pravidiel, kedy formalizmus a nadštandardná ochrana práv jednej strany spôsobí nerovnosť účastníkov až porušenie práv strany druhej.

Záverom navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti, v ktorej návrh zamietol, zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a vyhovel návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vrátane uplatnených trov prvostupňového konania.

Okresný súd v zmysle svojho rozhodnutia náhradu trov konania navrhovateľovi nepriznal. Na základe vyššie uvedených tvrdení navrhuje, aby odvolací súd priznal tak navrhovateľovi plný úspech vo veci, a teda plnú náhradu trov prvostupňového konania a trovy odvolacieho konania.

Vedľajší účastník podal odvolanie proti tretiemu výroku rozsudku okresného súdu, ktorým súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Je potrebné uviesť, že prvostupňový súd sa nesprávne vysporiadal s vyjadrením úspechu procesných strán v predmetnom konaní. S ohľadom na úspech veci žalobcu tento predstavoval 22,66 % predmetu konania oproti procesnému neúspechu 77,34 % predmetu konania.

Zo zdôvodnenia prvostupňového súdu nie je zrejmé prečo tento nepriznal vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania s ohľadom na pomer úspechu v konaní. Prvostupňový súd náhradu trov v zmysle ust. § 142 ods. 2 OSP pomerne nerozdělil. Aj keď okresný súd konštatuje, že o náhrade trov rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 veta prvá OSP, čo by malo znamenať, že mu náhradu trov konania prizná, náhradu trov konania mu nepriznal a je preto otázne, podľa akého ustanovenia zákona okresný súd rozhodol v tomto ohľade.

Vedľajší účastník navrhol, aby odvolací súd rozhodol, že napadnutý výrok okresného súdu o trovách konania zmení tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania v sume 437,19 €. Vedľajší účastník si uplatnil aj trovy odvolacieho konania.

Vedľajší účastník sa vyjadril aj k podanému odvolaniu navrhovateľa a uviedol, že prvostupňový súd správne v odôvodnení rozsudku uvádza, že pre spotrebiteľa nebolo možné pri uzatváraní zmluvy zistiť, aká je výška úrokov, resp. iných poplatkov, s čím sa plne stotožňuje a dodáva. Zmluva o úvere je zo dňa 14. 12. 2007 a neobsahuje údaj v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona a to sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom veriteľ nemôže od spotrebiteľa požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Novelizáciou zákona č. 258/2001 Z. z. s účinnosťou od 01. 01. 2008 bol ako obligatórna náležitosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere vyžadovaný údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a taktiež údaj o ročnej úrokovej sadzbe. Teda, ak chcel mať oprávnený dôvodný nárok aj na časti zaplatenia úrokov a iných poplatkov od spotrebiteľa, musel tieto úroky priamo dojednať v texte spotrebiteľskej zmluvy.

Naviac aj keď v úverovej zmluve je uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou tejto úverovej zmluvy sú úverové podmienky (na čo poukazuje v odvolaní sám žalobca), tieto sa nachádzajú až za podpisom žalovaného spotrebiteľa, čo nasvedčuje skutočnosti, že nebol s takýmito podmienkami oboznámený a neboli individuálne s ním vyjednané. Všeobecný odkaz na to, že úverové podmienky sú súčasťou zmluvy, nie je akceptovateľný. Nepostačuje ani text, ktorý drobným písmom odkazuje na to, že klient potvrdzuje, že bol oboznámený s úverovými podmienkami spoločnosti, pretože vzhľadom na písmo, obsah, právnu zložitnosť, ktorá robí zmluvu vo všeobecnosti chaotickú a neprehľadnú, sa nemožno reálne domnievať, že by klient takúto zmluvu bol schopný bez problémov prečítať a porozumieť jej.

Vychádzajúc z judikačnej praxe v daných spotrebiteľských veciach je zrejmé, že v prevažnej miere spotrebiteľ nie je schopný pochopiť obsah zložitosti právnej terminológie, navyiac, ak je ešte nečitateľný.

V tejto súvislosti si uplatnil vedľajší účastník aj trovy právneho zastúpenia, ktoré špecifikoval.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka sa obsiahlo vyjadril navrhovateľ. Jeho vyjadrenie cituje rozhodnutia súdov a obsiahlo rozvádza právne názory, ktoré sa v skutočnosti ani netýkali podstaty odvolania vedľajšieho účastníka.

Odvolací súd však považuje za dôvodné zdôrazniť myšlienku uvedenú vo vyjadrení k postaveniu vedľajšieho účastníka v konaní, ktorú považuje za správnu.

Navrhovateľ prezentuje názor, že vedľajší účastník vstupuje vždy do celého konania a nemôže vstúpiť svojvoľne len do jeho časti. Vzhľadom na skutočnosť, že v tomto prípade sa nejedná o nároky so samostatným skutkovým základom, nie je možné posudzovať nárok na náhradu trov konania v časti istiny a jej príslušenstva samostatne resp. oddelene.

Odvolací súd navyiac poznamenáva, že niet zákonného podkladu pre záver, že by vedľajší účastník mohol vstúpiť do konania s jednotným skutkovým základom iba v časti, v ktorej by mohol byť evidentne úspešný a v tejto časti by mu mala byť priznaná aj náhrada trov konania (napr. výška úrokov z istiny) a v ostatných častiach, kde účastník nebol úspešný, by sa vedľajšieho účastníka nemali týkať.

Navrhovateľ nepovažoval odvolanie vedľajšieho účastníka za dôvodné a uplatnil si aj náhradu trov odvolacieho konania, ktorú vyčíslil.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vo výroku vecne správny.

V danej veci odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku súdu prvého stupňa. Z obsahu spisu vyplýva, že procesný súd správne postupoval, keď rozhodol v zmysle enunciátu. Dôvody, pre ktoré tak urobil, okresný súd správne a podrobne rozobral v odôvodnení svojho rozsudku. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa a k podanému odvolaniu krajský súd navyše dodáva.

Navrhovateľ v odvolaní rozoberá skutkový stav a v konečnom dôsledku dochádza k iným právnym záverom než okresný súd. Je však treba poznamenať, že iný právny názor, alebo iný právny záver účastníka, než k akému došiel súd, nie je dôvodom na zrušenie alebo zmenu napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd postupoval v zmysle ust. § 213 OSP. V zmysle celého tohto ustanovenia je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak ako ho zistil súd prvého stupňa a ak by odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, musí dokazovanie zopakovať, alebo prípadne vykonať nové dôkazy.

Z odvolania navrhovateľa nevyplýva, že by navrhoval vykonať ďalšie nové dôkazy, prípadne ten-ktorý dôkaz vykonaný súdom prvého stupňa zopakoval. Za tohto stavu však niet dôvodu na zmenu alebo zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Vedľajší účastník v odvolaní namieta nesprávnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, pokiaľ mu tento nepriznal trovy konania. Vedľajší účastník poukazuje, že súd rozhodol o trovách konania podľa ust. § 142 ods. 2 veta prvá OSP, čo by malo znamenať, že mu náhradu trov konania prizná, ale v skutočnosti mu náhradu trov konania nepriznal.

Z rozsudku súdu prvého stupňa však vyplýva, že o trovách konania rozhodol prvostupňový súd podľa § 142 ods. 2 OSP a toto zákonné ustanovenie pozostáva iba z jednej vety, ktorá hovorí: „Ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo“.

Teda tvrdenie vedľajšieho účastníka o ustanovení § 142 ods. 2 vyplýva zrejme z nedostatočnej informácie o znení § 142 ods. 2 OSP.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa o trovách presne vychádza z ust. § 142 ods. 2 OSP, keď pri čiastočnom úspechu rozhodol súd, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odvolaní navrhovateľ nebol úspešný a tak mu nevzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. V rozsahu svojho odvolania však nebol úspešný ani vedľajší účastník a tomuto tak isto za podané odvolanie nevzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Vedľajší účastník sa však navyše vyjadril k podanému odvolaniu navrhovateľa a tento prejav treba počítať za úspech v odvolacom konaní (rozsudok súdu prvého stupňa bol potvrdený a nebolo vyhovené odvolaniu navrhovateľa) a preto mu za tento úkon prináleží aj náhrada trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1 OSP, § 142 ods. 1 OSP).

Za vyjadrenie prináleží vedľajšiemu účastníkovi suma 91,29 €. Ide o odmenu advokáta. K tejto sume je potrebné pripočítať režijný paušál 8,39 €, čo predstavuje spolu 99,68 €. K tejto sume je potrebné pripočítať 20 % DPH čo je 19,94 €. Na trovách odvolacieho konania preto navrhovateľ zaplatí vedľajšiemu účastníkovi sumu 119,62 € a to k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v lehote do troch dní.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.